Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, http://www.unicode.org/udhr.

Mashelo Ma Anfəm ηα Raru Ta Amari Ma Rawuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Dwa ta salata kʌsɔthnɛ ʌyiki a komʌnɛ aŋ fəm akəpet, ɔwa yi ʌmari məthənʌnɛ a komʌnɛ ŋa-e, ŋa yi ʌŋgbeth ŋa rʌwankom, mʌlompi, yi mʌthɔfəl ka nɔru.

Dwa, kn knln agbnp yi knsay nmari ma anfəm akəpet mn po knrn kndifəthnnε nke po ləsər tntemp ta anfəm akəpet, Dwa kə po knrn ka rnru nre, pə yi nanrn anfəm akəpet manba nan rnwankom ra knfɔf, kntnn ɛdina, kəte ba rənes kəpa ye, nne nn tha yi mnfela ma anfəm akəpet thɔn bɛ nɔru. Dwa ɔ fisa ti, knmn a te gbɔndar anfəm rə tny o tny bɛ mə yɔ na an thnnthonɛ tə kəfumpər ane bət nnfɔsɔ mə thnlər na-e, Dwa tnsoma, a yi təkə bot ɛthɔ məkunkəla na-e.

Dwa a yi təkə sakəthi ʌkɛra ʌke dɛr o dɛr, təkə yɔ tʌthɔf ta rʌru bɛ təmanɛ. Dwa tʌsoma aŋfəm ŋa tʌthɔf bɛ aŋ wopʌnɛ ka rʌru, aŋ bot ka mʌsekrʌnɛ maŋ təkə beŋ kʌmʌ aŋ gbasi ɔfu fəlen malane ma kʌsɔŋ aŋfəm akəpet ʌmari akomʌnɛ ŋa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiŋaŋi, yi bom ŋaŋ a thənanɛ. Dwa aŋ bɛŋ təkə səkʌ ro di rʌwankom yi mayi mʌkolo mʌ aŋfəm akəpet.

Dwa rokom kati bε tʌthof ʌte yi ka ʌŋnənki aŋe, təsonɛ kəpa, tʌ tə wopanɛ rəkin yi tʌthof ta rʌru tək sakəthi yi kəwop ʌmari a komʌnɛ aŋfəm akəpet yi tʌwankom tʌŋ.

Dwa anpo bεη tə kəyi kʌsɔthnɛ ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, yʌ yi aŋkolo ŋa mʌsekrʌnɛ ʌme.

Tasoma Akamatho ka Anfam na Raru ka Thasa

Akera Ake kəpa:

Mashelo ma kason amari a komane anfem akepet ame, ma yi otema wa wuni o wuni yi ka tathof ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, o yi teke bot masekrane ame re mera aloko be, re kethekesa anfem akepet kama an seka kayikis amari a komane anfem akepet yi tawankom tan ro di, keton ka anc yi ka tathof ro kor yi ane yi ka tathof tebran. Kama anfem be ka raru an wop masekrane ame. Owa kama an sothne, yi kewop masekrane ame keton ka anfem na tathof yi ka anenki ane yi keton ka anfem be man kaman-e:

1. Ληsəkəl _Λtɔtɔkɔ

A kom anfem akepet be ηa athennne yi rnwankom. Dwa an ba memari methennne. Dwa an ba mefith yi techemp. Chiyan, an yi teke gbasi ankos ηan mo kepa ηa tekom.

2. Ansəkəl beka maren

Wuni o wuni o ba mari ma rʌwankom, yi mʌmari a bot ka mʌsekrʌnɛ ame, kama a te say ko tʌ ʌbonsho, mʌyi ma ʌŋdɛr ŋoŋ, kəpa uwan duni thalom wunibom, sɔthlom ʌtənt mʌŋ fof, ʌŋdina mʌŋ tʌŋ, thalom kəpa ʌŋgbʌp ʌŋ yi, təkə ʌte mo wop ka ʌmerʌ ŋoŋ, ʌŋthof ŋoŋ, thalom ʌŋbonsho o wur, tə monɛ, ta ro a kom ko-o, yi mətəma o-e. Rodi kati so, a yɛ təkə yo ko agbʌy tə kəpa aŋgbʌp ʌŋe ro yi, ʌmari o təmʌ, thalom mʌtəmʌ ma ʌŋthof, thalom aŋgbʌŋ owuni o yi-e, thalom kəpa ʌŋthof ʌŋe po chiyʌ ka ʌŋyɛthɛ ŋati, thalom a taŋ ŋi mʌshehɛkɛ, aŋyi ro ratha ka ʌthof ʌlom, thalom ʌŋ bayɛ ʌte ma yo ka ʌŋyɛthɛ ŋate.

3. Ansəkəl bekn məsas

Wuni o wuni o ba nmari ta ngesəm ŋɔŋ, rnwankom rɔŋ yi knfisəs ngesəm ŋɔŋ.

4. Ληsəkəl bekn mnnlə

A yε sɔ təkə wop wuni rətar, thalɔm kəyis kɔ məshɛkɛ. A yε sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kʌthila aŋfəm ka rʌtar a yi təkə gbiŋe ki.

5. Ληsəkəl bekʌ tamath

A yε təkə thʌlər, kəsəmpar, thaləm kəqbalo wuni ka ʌŋfɔsɔ rəkəm.

6. Ansəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni o ba λmari mon a yi təkə son ko kətanηλης ka antho-e.

7. Aŋsəkəl bekʌ tamthədɛrəŋ

Anfəm nkəpet a thənnne teri ro der ka nntho. Owa nn ba nmari ma knmn nntho nn gbəpər na. Owa nn ba nmari ma knmn nntho nn bum na kəwur ka nne mə yo na nngbny; ta nne məshim mnsekrane nme, thalo m təkə yo anfəm alom nn ləsər mnsekrane nme.

8. Aŋsəkəl beka tamthərɛsas

Wuni o wuni o ba nmari knmn a thonkanε ko ta bepi wuni o wuni o knthi ko nmari mon ka rewuni kepet ketannne ka nn tho.

9. Ansəkəl beka tamthərenanle

A yε təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A yε təkə bot kɔ dɛr ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ rʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

10. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt

A yi təkə səŋ wuni o wuni ʌfɛrɛ ʌthənʌnɛ suʌ kə ɛləŋs ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas gberkethe mə te yə ʌgbʌy ka kʌgbɛngbɛn ʌmari məŋ yi ʌŋgbɛthɛ ŋəŋ, yi mʌləs thaləm tʌləs a pa tə yə-e.

- 11. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt ŋin
- 1. Owa wuni o wuni a po bot ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas bɛ ta mʌləs a pa mɔ yɔ-e, a yɛ təkə gbasi kəpa ʌte a lɔm kəpa tɔ yu-e təteŋ, haŋ thas a po gbɛngbɛŋ yi kələfthi ləfthi. Owa a sɔŋ kɔ ʌŋfɛrɛ ŋa kʌthonka kʌmʌ ɔ kʌthinɛka ʌte a deŋ kɔ. Owa thas a bəp kəpa ʌte a l m təteŋ yenka ma wop kɔ tɛn.
- 2. Owa a ye təkəwop wuni ka nntho ka mnləs nme pəyi o bote ri mnta mon, pə ka nntho na nnthof non-o, thalom nthof ntel ka nloko a yo mnləs mati-e. Owa a ye təkə thnlər wuni pə thas mo to a bot təkəthnlər wuni məshim nntho ka nnloko o shim nntho-o.
- 12. Ληsəkəl bekn tɔfɔt mʌrəŋ

A yε təkə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mʌyirʌ thalɔm ʌte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋes ŋɔ ʌfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma kʌ yɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

- 13. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt məsas
- 1. Wuni o wuni o ba rʌwankom ra kʌkɔnɛ ro o yema yi kəbot məyira moŋ ro o yema-e ra thof o thof.
- 2. Dwa wuni o wani o ba Amari ma kAtey hali ro a kom ko-e təkə konɛ ro o yema-e, thalom kəkalAnɛ ro o wur-e.
- 14. Ληsəkəl bekλ təfət manlε
- 1. Wuni o wuni o ba λmari ma kʌgbukɛ o ko mʌnknɛ rʌ ʌthof ʌlɔm, kʌmʌ a te dif kɔ.
- 2. Owa a yε təkə noy ko nmari nme ta salata εfof εyay yay, thalom rə tətək təlom tə woŋ rnpolitikis, thalom tətək te ləsər mnthank ma nyunaytɛd Neshon.

- 15. Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamath
- 1. Wuni o wuni ο ba ʌmari təkŋ yirʌ ka ʌŋthɔf ŋɔŋ.
- 2. Dwa wuni o baye mari təkə kʌthi okos kon ʌmari ma kayi ukin ka anthof non, thalom kəbɛnt ko kʌmʌ o te shinkar kayi ukin ka ʌnthof o te yema.
- 16. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamthrukin
- 1. Aŋfəm aruni yi aŋfəm abom po tɛna-e, aŋ ba mʌri təkə nʌntʌnɛ mɔ to aŋ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ aŋ təpi tʌlek taŋ.
- 2. Owa a yε təkə not wuni kə konε baln ka owe o te yema. Ane mənnntnnε-e, an yi təkə bɛŋ ka mnyema man.
- 3. Dwa mʌ pəyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkələŋ kələŋ ka mʌyiranɛ-e, aŋə ka ʌkələŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfe, a yi təkə bum ŋa də roŋ o roŋ maŋ yema yʌtha-e.
- 17. Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamthədɛrəŋ
- 1. Wuni o wuni o ba Amari taka ba Aken kon kon son. Owa o gbali so kal ba Aken yi afam alomn.
- 2. Owa wuni o bayɛ mari təkə kʌthi ko ki rʌ foso rəkom.
- 18. Aŋsəkəl bekʌ tɔfɔt tamthrɛsas

Wuni o wuni o ba nmari ma rnwankom ra kntəmtəmnε to o yema, εnanε yoŋ yi nŋdina o yema wop-e. Wa o ba nmari ma knshinkar nŋdina o yema, yi mnlanε moŋ. Owa o ba rnwankom ra knthəksn, knbntho, kntaŋnŋɛ yi kəthəksn mnlanɛ moŋ pəyi koŋ son-o, ka nkələŋ kələŋ yi afəm alom-o, dɛr ogberkethe-o, thalom ka nŋ gbundu ŋoŋ.

19. Λης əkəl bekn təfət tamthrεŋanlε

Wuni o wuni o ba rawankom ra ate o təma yi kafof ate o yema-e. Owa rawankom are o ba ri təkə bət ate o nane kə tə bot ko kə səŋ yi kəthens, thalom kəsakəthi təra yi etəmtəmne də roŋ o roŋ kə təkəlene ro o yi-e.

- 20. Ληsəkəl bekn kəqba
- 1. Wuni o wuni o ba Amari ma kAwop məqbans məthəfəl yi kəkuluns ane o yema-e.
- 2. A yɛ təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kɔkulunɛ ka ʌte ɔ te yema-e.
- 21. Ληsəkəl bekλ kəgba nin
- 1. Wuni ο wuni ο ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa aŋthof ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbeŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
- 2. Aŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aŋfem aŋ yema-e. Dwa mʌyema ʌme aŋ tə tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtente thith aŋe aŋ yema-e, ka aŋgbundu. Dwa a yɛ təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək təki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ təma ta ʌtɔŋ.
- 3. [Missing?]
- 22. Ansəkəl beka kəqba marən

Dwa mʌ pəyi wuni o wuni ɔ yi kətɔŋ ka aŋfəm ʌkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kʌmʌranɛ kɔ kʌmʌ pəfisa kɔ kətʌŋ ka ɛmar ya aŋthɔf, ɛmar ya tʌthɔf tətel, kətʌŋʌnɛ ka mɔ to ɔ gbəli təmʌ ukolo yi yiki kətɔŋ ka aŋkos ŋɔŋ.

- 23. Ansəkəl beka kəgba esas
- 1. Dwa wuni o wuni o ba ʌmari ma kʌworək mʌpanth, rʌwankom ra kʌthith kɔ rəmʌpanth yi ka ɔlompi wati kʌmʌ ʌte pɛnshanɛ kəsɔŋ wuni mʌpanth.

- 2. Dwa wuni o wuni o yi təkə ba ʌrʌm ʌthənʌnɛ bepi aŋ yo məpath məthənʌnɛ kəte to ʌgbay.
- 3. A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.
- 4. Wuni o wuni o ba ʌmari təkə kulunɛ, thalom kətəpi ʌnənki mə chimʌ ko kʌmʌ o sotho ʌrʌm ʌfino ka mapanth mo worək-e.
- 24. Ansəkəl beka kəgba manla

Wuni o wuni o ba nmari ma knfothane kawur knyo mnpanth to o yema. Owa o ba nmari ma knson ko nloko mo fothane nloko o loko.

- 25. Ληsəkəl bekʌ kəgba tamath
- 1. Wuni o wuni o ba nmari ma kayi uyenki mədɛr, yi knbor koŋ. Dwa aŋ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyet ɛwoŋ, aŋseth knyi, tol ɛbeki, ɛmar ya nŋthof. Dwa o yi təkə sotho nmar ka nploko mo te yi rə məpanth-e, thalom utuy, bepi o səkɛ ulopnnɛ, thalom kəsəkɛ ubora, ubnki, owa sothəlom mn mo tə so gbəli worək ka aŋyɛthɛ ŋɔŋ.
- 2. Aŋkomrʌ yi aŋfɛth bɛ a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthɔkɔŋ. Aŋfəth ʌŋe ma kom ka kʌ te tha nʌntanɛ yinkʌ te tha nʌntʌnɛŋ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɛmar ɛthənənɛ.
- 26. Ληsəkəl bekʌ kəgba tamthurukin
- 1. Uwath O wath oba ʌmari ma k ʌyoko oKarʌn A yi təkə yo wath o wath o pon kʌ kʌraŋ ka ʌtaranthɛ təfɛth. Kɛrɛ kʌthəkəs tʌtol yi kʌkʌraŋ kəboli rəkom a yi təkə soŋ ki ka aŋfəth ʌŋe gbəli thəkəs yi kʌkaraŋ kati.
- 2. Owa kakaran a yi təkə yo ki kʌmʌ kə gbəli mar owuni kʌmʌ o ko rodi, tə kəbʌr ʌyiki ton yi rʌwankom ron. Owa kəyi təkə gbəli kʌrʌ ko kəsɔthrʌnɛ ɛmerʌ, kʌmuyʌnɛ, kə kʌrʌ rəyathki kəton ka tʌ bona ta ʌrʌru, anfəm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, owa yi kə kʌrʌ məthofəl mo to Anyunatɛd Neshon an yema-e.
- 3. Ankomra an ba Amari ma kathith ko ka karann kan yema anfeth nan an karan-e.
- 27. Ληsəkəl bekʌ kəgba tamthədɛrəŋ
- 1. Owa wuni o wuni oba nmari ma kntnη mnkur ma aŋfəm ŋɔŋ nme o yema-e, yi ka nkələŋ kələŋ o yi-e. O yi təkə yanthenɛ mntny nme, owa o yi təkə mar knmn mə ko ro di ka moyɛŋ.
- 2. Wuni o wuni o ba Amari ma kəbum mayi, mayet Ame o bempa yi Atafa Ate konon o qbal-e.
- 28. Ληsəkəl bekn kəgba tamthrεsas

Dwa wuni o wuni o ba nmari ma kntnηnnε nge o yema pəyi ka aŋthof ŋoŋ rəkor-o, thaom rə təthof tətel ro mo gbəli sotho nŋfɛrɛ ŋa ka sotho mntny nme bɛ a gbal ka mnsekrnnɛ nme ka rnwnnkom ron kəyankan.

- 29. Ansəkəl beka kəqba tamthrenanle
- 1. Dwa wuni ο wuni ο ba ʌngbɛthɛ na təkə mar ʌkələn kələn ο sotho rʌwankom bɛ ο po tena yi kəwur naniɛn.
- 2. Dwa hali ma apa wuni o wuni o ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kəpa o yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Dwa o yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra aŋkos ŋɔŋ. Dwa o anfəm ŋa rʌwankom.
- 3. Owa Amari Ame yi rAwankom Are, ε soŋ yε wuni mari təkə te tʌŋʌnɛ mʌbotəs ma Aŋyunayted Neshon.
- 30. Ansəkəl beka kəgba təfət

Dwa nte yi ka mnsekranε nme bε, a yε təkə gbasi ti təkə səmpar nŋthəf, wuni o wuni, thaləm nnənki ŋa nŋfəm, thaləm təkə kasara nmari yi rnwankom yi ka mnsekranε nme.